

Advokat
Stevan Dimitrijević
Attorney at Law

T: +387.51.310.933
F: +387.51.304.999
Gundulićeva 4, Banjaluka 78000
Republika Srpska, Bosnia & Herzegovina

ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ СУД У БАЊОЈ ЛУЦИ

Гундулићева 108

Бања Лука 78000

ТУЖИЛАЦ: Atzwanger S.p.A., Viale Druso 229-233, 39010 Bolzano, Италија, кога заступа Стеван Димитријевић, адвокат из Бањалуке, Гундулићева 4;

ТУЖЕНИ: Аџапа д.о.о. са сједиштем у Бањалуци, Алеја Светог Саве 16, коју заступа законски заступник Рајко Радовановић.

Т У Ж Б А

**У 2 (два) примјерка
са 8 (осам) прилога и пуномоћјем**

Вриједност спора 2.266.540,85 КМ

I Надлежност суда

Члан 276. Закона о судовима прописује да је окружни привредни суд надлежан да у првом степену суди у споровима који се односе на права и обавезе по основу промета робе, услуга, у којима су странке у поступку правна лице.

Чланом 9.1. Уговора о грађењу који је дана 20. децембра 2005. године закључен између тужиоца и туженог, уговорено је да ће за све спорове који проистекну из тог Уговора бити надлежан Основни суд у Бањалуци. Како је измјенама Закона о судовима објављеним у Службеном гласнику Републике Српске број 119/08 (са каснијим измјенама у гласницима 58/09 и 116/09) ова стварна надлежност коју су до тада вршили основни судови почев од 1. маја 2010. године додијељена окружним привредним судовима, тако се ова тужба подноси Окружном привредном суду који је мјесно надлежан, а то је насловни суд у Бањој Луци.

У складу са наведеном одредбом Закона о судовима и уговореном мјесном надлежношћу из поменутог Уговора о грађењу, за суђење у овом спору је дакле стварно и мјесно надлежан Окружни привредни суд у Бањој Луци.

II Опис чињеничног догађаја

Као што је горе наведено, тужени као инвеститор и тужилац као главни извођач су дана 20. децембра 2005. године закључили Уговор (у даљем тексту „**Уговор о грађењу**“), којим се тужилац као главни извођач обавезао да уговори и организује извођење радова изградње воденог парка у Бањалуци, те да након изградње пусти водени парк у коришћење.

ДОКАЗ: Уговор о грађењу од 20. децембра 2005. године.

Предмет Уговора о грађењу је била комплетна изградња предметног објекта по принципу «кључ у руке», који подразумева изградњу комплетног и функционалног објекта по свим правилима и стандардима струке који важе за ту врсту радова, укључујући и сва опремања и набавке, као и све занатске радове потребне за довођење објекта у технички исправно стање спремно за употребу, оспособљавање кадрова инвеститора за употребу техничких постројења и пуштање у рад.

Чланом 3.1. Уговора о грађењу предвиђено је да ће инвеститор (тужилац) платити за ангажовање – уговарање и извођење свих послова изградње воденог парка до пуштања у рад, износ у домаћој валути (КМ) који одговара противвриједности од 5.000.000,00 ЕУР. Чланом 3.4. Уговора о грађењу је предвиђено да ће се у циљу обрачуна и исплате трошкова за извршене радове на крају сваког мјесеца вршити ситуирање, те да ће на основу испостављених ситуација изведених радова, овјерених од стране Надзорног органа, тужилац издавати фактуре које ће бити исплаћене од стране туженог у року од максимално 30 дана од дана издавања.

Уговорена вриједност радова на изградњи воденог парка од 5.000.000,00 ЕУР се односила на радове који су били предвиђени извођачким пројектом који је био саставни дио Уговора о грађењу. Наиме, члан 1.3. Уговора о грађењу је предвиђао да ће Уговарач (тужилац) извођачке радове повјерити одговарајућим лиценцираним извођачима-подуговарачима, а све на основу извођачког пројекта, цртежа и ситуација пројекта, израђених у Архитектонском студију Walking & Chair из Беча и пројектантском бироу Пројект д.о.о., који чине саставни дио овог Уговора.

Дакле, иницијални извођачки пројекат (који је био саставни дио Уговора о грађењу) и радови предвиђени у том извођачком пројекту су били основа за одређивање цијене која ће представљати накнаду тужиоцу за изведене радове. Међутим, у току изградње воденог парка извођачки пројекат је промијењен а самим тим је и обим и вриједност изведених радова измијењена. Извођачки пројекат је у току радова промијењен из неколико разлога: (1) због проналаска подземних вода на градилишту у току извођења радова, а због којих је структура појединих радова морала бити измијењена, (2) на изричит захтјев туженог и Надзорног органа, који су у току извођења радова мијењали структуру појединих радова, (3) као и због техничких недостатака у извођачком пројекту, који су захтијевали измјену појединих радова било на захтјев туженог и Надзорног органа, било по налогу надлежних органа.

Измјена извођачког пројекта у току извођења радова је проузроковала додатне радове (који нису били предвиђени извођачким пројектом из Уговора о грађењу) а самим тим и додатне трошкове за извођача радова, тужиоца, који нису били предвиђени Уговором о

грађењу. Према томе, уговорена вриједност радова на воденом парку од 5.000.000,00 ЕУР није обухватала додатне радове из измијењеног извођачког пројекта, те је тужени био дужан да тужиоцу плати вриједност додатних радова из измијењеног извођачког пројекта, која је прелазила уговорени износ од 5.000.000,00 ЕУР.

Тужилац је организовао и спровео радове на изградњи воденог парка, укључујући и све додатне радове који нису били предвиђени иницијалним извођачким пројектом уз Уговор о грађењу. Тужени је дана 15. децембра 2006. године ушао у посјед воденог парка, а употребна дозвола за објекат је добијена 18. маја 2007. године.

Дана 13. јуна 2008. године, тужилац је туженом испоставио коначну ситуацију у којој су, поред радова који су били предвиђени извођачким пројектом уз Уговор о грађењу, обрачунати и додатни радови у складу са измијењеним извођачким пројектом, и то радови који су били захтијевани од стране туженог, Надзорног органа и надлежних органа, као и радови који су изведени због наступања ванредних догађаја, тј. усљед пронађених подземних вода. Коначна ситуација је такође садржала трошкове које је тужилац плаћао након што је тужени ушао у посјед, а који су самим тим били искључива одговорност туженог.

ДОКАЗ: Коначна ситуација изведених радова од 13. јуна 2008. године.

*Vanja hrudi da
K.S. nije
dostavljena*

Тужени је извршио плаћање уговорене цијене од 5.000.000,00 ЕУР (у КМ противвриједности), али се оглушио о захтјев тужиоца да плати вриједност додатних радова, који нису били предвиђени иницијалним извођачким пројектом односно Уговором о грађењу. Укупна вриједност радова који нису плаћени од стране туженог износи 2.237.334,00 КМ.

(изаула 35.) - чешк поједног изговара

III Правни основ

Члан 640. став 1. и 2. Закона о облигационим односима прописује да ако уговор о грађењу садржи одредбу „кључ у руке“ или неку другу сличну одредбу извођач се самостално обавезује да изврши скупа све радове потребне за изградњу и употребу одређеног цјеловитог објекта. У том случају уговорена цијена обухвата и вриједност свих непредвиђених радова и вишкова радова, а искључује утицај мањкова радова.

1. Радови који су резултат непредвиђених околности

Члан 34. Посебних узанси о грађењу прописује да одредба „кључ у руке“ не искључује измјену уговорене цијене због наступања промијењених околности и плаћање накнадних радова.

Члан 23. Посебних узанси о грађењу прописује да сваки уговарач има право да захтијева измјену уговорене цијене у случају наступања ванредних догађаја који утичу на висину цијене, а ванредни догађаји су околности које се у вријеме закључења уговора нису могле предвидјети, а чије се наступање није могло избјећи нити њихово дејство отклонити. Истим чланом је предвиђено да се као ванредни догађаји сматрају нарочито (1) мјере утврђене актима надлежних органа, (2) промјена цијене материјала и услуга трећих лица на тржишту, (3) промјена трошкова живота, (4) услови за извођење радова у земљи или води, који нису предвиђени техничком документацијом.

Радови који су резултат ванредних околности, а који су предмет овог тужбеног захтјева, се односе на радове који нису били предвиђени извођачким пројектом уз Уговор о грађењу, али су морали бити изведени због проналаска подземних вода на градилишту. Јасно је да се ове околности имају сматрати ванредним околностима односно ванредним догађајима у складу са горе цитираном одредбом члана 23. тачке 4) Посебних узанси о грађењу, која као један од ванредних догађаја предвиђа «услове за извођење радова у земљи или води, који нису предвиђени техничком документацијом».

У складу са горе наведеним правилима Посебних узанси о грађењу, инвеститор је дужан да главном извођачу накнади вриједност радова који су резултат ванредних догађаја.

2. Накнадни радови

Затим, чланом 9. тачка 8) Посебних узанси о грађењу је предвиђено да су накнадни радови они радови који нису уговорени и нису нужни за испуњење уговора, а наручилац захтијева да се изведу.

Тужени је у току грађења захтијевао измјене појединих радова и извођење радова који нису били предвиђени иницијалним извођачким пројектом који је саставни дио Уговора о грађењу. Чланом 4.2. Уговора о грађењу је предвиђено да је Уговарач (тужилац) обавезан да изврши све измјене наложене од Инвеститора (туженог), уколико не мијењају природу и цијену услуга укључених у Уговор, те да уколико те измјене подразумијевају веће обавезе за радове набавке или услуге предвиђене овим Уговором, Уговарач (тужилац) ће имати право на одговарајућу надокнаду на основу споразума уговорних страна.

Дакле, у складу са одредбом члана 9. тачке 8) Посебних узанси о грађењу и одредбама Уговора о грађењу, тужени као инвеститор је дужан да надокнади вриједност накнадних радова који нису били предвиђени извођачким пројектом из Уговора о грађењу и који нису обухваћени уговореном цијеном радова.

Додатно, поједини радови који нису били предвиђени извођачким пројектом из Уговора о грађењу су били изведени по изричитом захтјеву Надзорног органа. Члан 4.3. Уговора о грађењу предвиђа да сви радови који излазе изван оквира Уговора (као нпр. посебне измјене приликом изградње, употреба посебних материјала и слично непредвиђено извођачким пројектом) морају бити претходно ауторизовани писменим путем од стране Надзорног органа, те да ће бити признати они трошкови који су провјерени и потписани од стране надзорног органа. Дакле, и радови који су били проузроковани накнадним захтјевима Надзорног органа морају се надокнадити тужиоцу, јер исти нису били обухваћени уговореном цијеном, односно предвиђени извођачким пројектом из Уговора о грађењу.

Такође, тужилац је као главни извођач морао да изведе и радове који су били наложени од стране надлежних органа (комисије за технички пријем, санитарне инспекције), а које је тужилац морао да изведе, а тужени морао да призна као додатни трошак.

У складу са горе наведеним правилом Посебних узанси о грађењу и цитираним одредбама Уговора о грађењу, тужени као наручилац је дужан да плати тужиоцу радове који нису

били предвиђени иницијалним извођачким пројектом, али су накнадно захтијевани било од самог инвеститора – тужиоца, било од Надзорног органа и надлежних органа.

3. Разне услуге

Записник о примопредаји воденог парка формално је потписан дана 6. јуна 2007. године. Међутим, тужени је фактички ушао у посјед воденог парка 15. децембра 2006. године (тужилац ће предложити саслушање свједока на ову околност). Без обзира што је записник о примопредаји потписан 6. јуна 2007. године, сматра се да је примопредаја воденог парка извршена даном почетка коришћења, у складу са чланом 112. Посебних узанси о грађењу који прописује да ако је наручилац почео да користи објекат прије примопредаје, сматра се да је примопредаја извршена даном почетка коришћења.

Тужилац је и након што је тужени ушао у посјед воденог парка, тј. након 15. децембра 2006. године, вршио плаћања одређених трошкова који су били обавеза туженог. У том смислу, тужени је дужан да надокнади тужиоцу сљедеће трошкове: (1) набавке лож уља за период после 15. децембра 2006. године, (2) испоруке електричне енергије почев од јануара 2007. године, (3) услуге чишћења од 15. марта 2007. године и (4) услуге обезбеђења комплекса почев од 15. децембра 2006. године.

Такође, тужени је дужан да надокнади тужиоцу и трошкове измјене пројекта из марта 2006. године, јер су трошкови измјене пројекта искључива одговорност инвеститора. Наиме, члан 15. став 1. и 2. Посебних узанси о грађењу прописује да наручилац има право да мијења техничку документацију на основу које се изводе радови, те ако се измијени техничка документација, мијењају се на одговарајући начин уговорена цијена, рок за извођење радова и други дијелови уговора на које утичу измјене техничке документације. Члан 16. Посебних узанси о грађењу прописује да трошкове и накнаду штете који су настали измјеном или отклањањем недостатака техничке документације сноси наручилац. У складу са наведеним одредбама, тужени је тај који је дужан да сноси трошак измјене пројекта. *(suprotno - tuzilac je obavezanio t.d.)*

4. Докази и доказни приједлози

Тужилац ће ради утврђења оправданости и цијене додатних радова, које је тужилац извео а који нису били предвиђени иницијалним извођачким пројектом из Уговора о грађењу, предложити комисијско вјештачење од стране вјештака грађевинске и финансијске струке.

У прилогу ове тужбе, тужилац доставља суду табелу са коначним обрачуном радова односно појединачним цијенама, у којој су (ознаком НП) означени додатни радови који су резултат измјена извођачког пројекта и то:

- накнадни радови – они који су били захтијевани од стране туженог, Надзорног органа и надлежних органа,
- радови који су резултат ванредних догађаја.

Приложена табела садржи и спецификацију разних услуга које је плаћао тужилац након што је тужени ушао у посјед, и које је тужени дужан да надокнади тужиоцу (у табели под 7 – Разне услуге).

У приложеној табели су наведени и писмени докази (везани са појединачне ставке радова) који свједоче о накнадним захтјевима туженог, Надзорног органа и надлежних органа, као и о радовима који су резултат ванредних догађаја, а које ће све цијенити вјештаци приликом утврђивања оправданости и вриједности додатних радова и трошкова. Писмени докази наведени у табели се такође налазе у прилогу ове тужбе.

Тужилац ће предложити и саслушање свједока који ће свједочити на околности да су тужени и Надзорни орган захтијевали извођење појединих радова који нису били предвиђени главним пројектом, као и на околности да су поједини радови били резултат ванредних околности.

ДОКАЗ: Табела са појединачним ставкама изведених радова и писменим доказима, Вјештачење, Саслушање свједока Christoph Atzwanger, Вања Спремо, Катарина Морача, Јелена Заклан, Giorgio Cargasacchi, Roberto Cornoldi, Жељко Божић, Karl Pircher, Sebastian Rudolf Baumgartner.

IV Камата за задоцњела плаћања

Чланом 3.2. Уговора о грађењу је предвиђено да с обзиром да у идејном рјешењу пројекта воденог парка, није била предвиђена изградња гараже, а изведбеним пројектом је предвиђена полуотворена гаража, те радове ће финансирати тужилац, а тужени ће на основу документованих и од стране Надзорног органа прихваћених трошкова, платити уговарачу и тај износ на основу посебног уговора.

Дана 18. априла 2008. године, тужени као инвеститор и тужилац као уговарач су закључили Уговор у вези полуотворене гараже којим су регулисана међусобна права и обавезе везано за трошкове изградње полуотворене (полузатворене) гараже у склопу пројекта воденог парка. Чланом 3. овог Уговора је предвиђено да тужени признаје тужиоцу трошкове извођења свих послова око изградње полуотворене гараже до пуштања у рад у нето износу од 571.455,48 КМ, те да ће тужени исплатити накнаду у износу од 571.455,48 КМ у року од 180 дана од дана закључења тог уговора.

ДОКАЗ: Уговор у вези полуотворене гараже од 18. априла 2008. године.

На име цијене за изградњу наведене гараже, у складу са наведеним уговором, тужилац је туженом испоставио фактуру бр. Б10/28000001 од 31. јула 2008. године на износ од 571.455,48 КМ, а дана 22. септембра 2008. године је и путем електронске поште доставио туженом превод фактуре и позвао га да плати.

ДОКАЗ: Фактура бр. Б10/28000001 од 31. јула 2008. године;
Е-маил од 22. септембра 2008. године.

У складу са горе наведеним Уговором, тужени је био дужан да плати износ од 571.455,48 КМ у року од 180 дана од дана закључења Уговора (који је закључен дана 18. априла 2008. године), односно најкасније до 18. октобра 2008. године. Међутим, тужени је наведени износ платио тек марта односно јуна 2009. године, и то:

- износ од 233.744,44 ЕУР дана 20. марта 2009. године и

- износ од 58.436,10 ЕУР дана 16. јуна 2009. године.

ДОКАЗ: Изводи са рачуна тужиоца од 20. марта 2009. године и од 16. јуна 2009. године.

Због плаћања у доцњи, тужени је дужан да плати тужиоцу затезну камату, која износи 29.206,85 КМ и то на основу члана 277. став 1. Закона о облигационим односима који прописује да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату.

ДОКАЗ: Обрачун затезне камате.

V Износ тужбеног захтјева

Тужени је дужан да плати тужиоцу сљедеће износе:

- износ од 2.237.334,00 КМ на име вриједности додатних радова који нису били предвиђени извођачким пројектом из Уговора о грађењу и то изведених накнадних радова, радова који су резултат ванредних околности и разних услуга које сноси тужени,
- износ од 29.206,85 КМ на име обрачунате затезне камате због задоцњења у плаћању фактуре бр. Б10/28000001 од 31. јула 2008. године,

што укупно износи 2.266.540,85 КМ.

Тужени је дужан да на наведене износе плати тужиоцу и затезну камату све до потпуне исплате, и то на износ од 2.237.334,00 КМ почев од 13. јуна 2008. године (као дана испостављања коначне ситуације) у складу са чланом 277. став 1. Закона о облигационим односима. На износ обрачунате затезне камате тужени је дужан да плати затезну камату почев од дана подношења тужбе у складу са чланом 279. став 2. Закона о облигационим односима.

На основу свега наведеног, тужилац предлаже да суд по спроведеном доказном поступку донесе сљедећу:

ПРЕСУДУ

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Aquana д.о.о. са сједиштем у Бањалуци да плати тужиоцу Atzwanger S.p.A. из Италије износ од 2.237.334,00 КМ са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од 13. јуна 2008. године до исплате, у року од 30 дана од пријема пресуде под пријетњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Aquana д.о.о. из Бања Луке да плати тужиоцу Atzwanger S.p.A. из Италије износ од 29.206,85 КМ са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од дана подношења ове тужбе до исплате, у року од 30 дана од пријема пресуде под пријетњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Aquana д.о.о. из Бања Луке да накнади тужиоцу Atzwanger S.p.A. из Италије трошкове парничног поступка, колико они буду изнијели, у року од 30 дана од пријема пресуде под пријетњом принудног извршења.

У Бањалуци,

Дана, 4. маја 2010. године.

ADVOKAT
Stevan Dimitrijević
BANJA LUKA, Gundulićeva

Пуномоћник тужиоца

